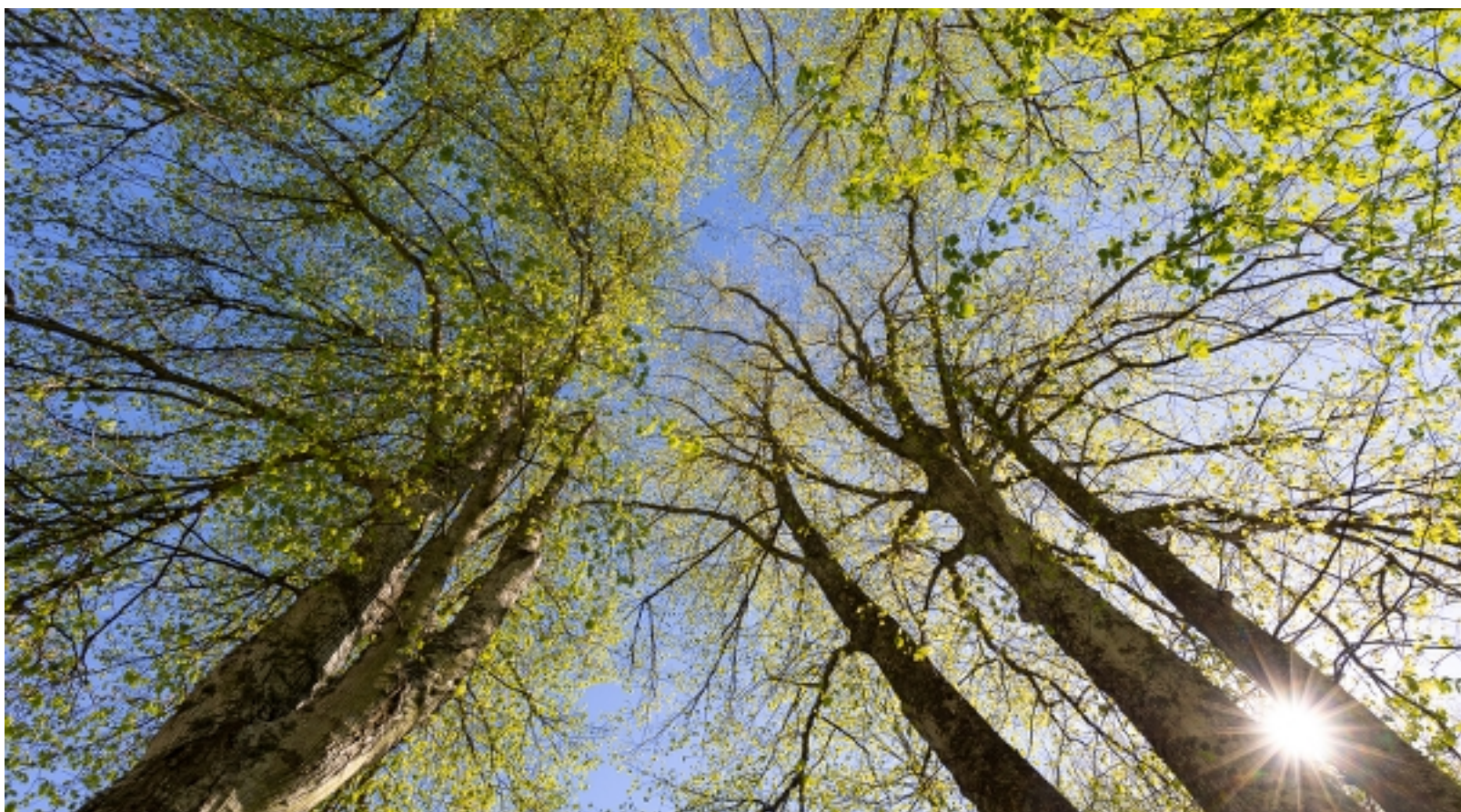

| **Så påverkas Västra Götaland av kriget i Ukraina | Vecka 23**

Läget i länet

Tack för alla berättelser – tillsammans bygger vi vi-känsla

Sedan slutet av mars har Länsstyrelsen i Västra Götaland sänt detta nyhetsbrev varje vecka till verksamhetsansvariga, beslutsfattare, beredskapssamordnare, säkerhetsansvariga, kommunikatörer och andra berörda inom länets samverkande myndigheter. Ambitionen är att samla ny och viktig information som du som på något sätt i ditt arbete hanterar konsekvenserna av Ukrainakriget kan ha nytta av. Vår förhoppning är att bidra till samordning, helhetssyn och effektiv kommunikation. Men en del av innehållet är unikt, nämligen de artiklar som på lyfter konkreta exempel på det arbete som pågår inom länet. Det har hunnit bli ganska många små berättelser om framför allt mottagandet av flyktingar från Ukraina – boendefrågan, arbetet inom förskola och skola, informationskvällar, hälso- och sjukvården, ansträngningar att lösa frågan om sysselsättning. Här har många lämnat bidrag under våren, och det har varit viktigt. Varför? Jo, för när vi delar berättelser med varandra skapar vi en vi-känsla. Känslan att vi är ett län där det pågår en massa bra arbete, att vi kan lösa detta tillsammans, att vi kan lära av varandra och hela tiden göra varandra bättre.

Jag vill tacka alla som bidragit och jag hoppas att ni vill fortsätta med det. I dessa tider av risk för ökad upplevd otrygghet, och ökad risk för desinformation och olika typer av påverkansförsök, behöver vår kommunikation bidra till just vi-känsla. Det är så vi kan behålla och utveckla förtroendet för allt det goda arbete länets myndigheter gör varje dag. Ett nyhetsbrev gör långt ifrån hela jobbet. Det viktigaste förtroendebyggandet sker i mötet med dem vi är till för, invånarna och de som kommer till oss för att få skydd. Men jag är övertygad om att det stärker oss att ta del av varandras exempel även i det här skrivna formatet.

Det aktuella läget i länet är tämligen oförändrat sedan en tid tillbaka, som du kan läsa i veckans regionala lägesbild. En generell utmaning är att just den desinformation som pågår, och som vi sannolikt kan förvänta oss mer av, riskerar att skapa otrygghet. Det kan till exempel vara svårt att skilja normala störningar från det som är avvikande. Risken finns att man övertolkar och ser avvikelser där de inte finns. Men tänk å andra sidan om man missar något viktigt. Kommunikativt blir detta en utmaning. Hur kan vi till exempel varna och uppmana till mer källkritiskt tänkande utan att skapa onödig oro? Lite längre ner i detta brev kan du läsa om det seminarium om Informationspåverkan som Länsstyrelsen genomförde i går. Anton Lif, en av föreläsarna, gav en rad tips och råd, och uppmanade till att också ha källtillit. Vi måste använda vårt goda omdöme för att också hitta de källor vi kan lita på. Se där en kommunikativ pärla att sprida vidare.

Anne-Charlotte Horgby
Kommunikationschef, Länsstyrelsen Västra Götaland

Under dagen höll Anton Lif en föreläsning på temat "Att förstå informationspåverkan och hur det kan drabba din organisation"

Seminariedag om informationspåverkan - ett växande hot

Den 8 juni anordnades seminariedagen "Informationspåverkan - ett växande hot" av Länsstyrelsen Västra Götaland. Under dagen fick över 150 deltagare från kommuner och statliga myndigheter i länet fördjupa sig i ämnet informationspåverkan med hjälp av en rad experter på området.

Hallå där Anton Lif, rådgivande specialist inom informationspåverkan på Combitech, varför är den här dagen viktig?

– Kunskap, samverkan och gemenskap är viktigt för att stärka den egna, liksom samhällets motståndskraft mot vilseledande och felaktig information. Genom dagar som denna skapas förutsättningar för att dela erfarenheter och lära nytt. Det bidrar till att bygga någon form av gemensam grund, vilket kan bidra till att vi blir bättre på samverkan kring dessa frågor framöver. Vi vet vem vi ska rapportera till, vem vi kan rådfråga och så vidare.

Kan du ge några konkreta tips till kommuner och andra aktörer?

– Nu gäller det att gå hem och omsätta ny kunskap till faktisk handling. Kom ihåg att det viktigaste är att göra någonting, även mindre insatser kan få stor effekt. Det är alltid enklare att arbeta proaktivt än reaktivt. Några råd på vägen:

- Ge ansvar till en eller flera individer att hålla ihop verksamhetens arbete på området (säkerhetschefen).
- Bygg en grundläggande medvetenhet genom kortare utbildningsinsatser för alla anställda. Låt alla anställda spela ett spel i tio minuter, exempelvis [Bad News \(badnewsgame.se\)](https://badnewsgame.se)
- Utifrån verksamhetens huvuduppdrag - förstå vilka sårbarheter som finns.
- Riskkommunikation - proaktiv kommunikation. Både brett och målinriktat mot identifierade behovsgrupper.
- Egen operativ förmåga: omvärldsbevakning, analys och "tidig varning".
- Öva, öva, öva. Korta gruppdiskussioner, skrivbordsövningar. En tiominuters diskussionsuppgift på nästa enhetsmöte är en bra start!

Vilka är de största riskerna kopplat till det osäkra omvärldsläget och en pågående NATO-ansökan? Vad kan vi förvänta oss?

– Omvärldsläget med Rysslands pågående krig mot Ukraina, liksom Sveriges Natoansökan och kommande val, medför olika utmaningar och risker. Absolut. Men jag tycker det är viktigt att komma ihåg att påverkansoperationer och informationspåverkan ofta pågår lågintensivt över lång tid. Det enskilda budskapet eller den enskilda aktiviteten behöver inte sticka ut nämnvärt. Så jag tycker det viktigaste är att vi inser att vi inte kan ta våra demokratiska värden för givna. Vi har alla ett ansvar att bidra till det demokratiska samtalet och forma det samhälle vi vill ha. Jag tycker det är viktigt att skapa sig en uppfattning och våga delta i debatten - men kom ihåg att det finns aktörer som bara vill förstöra. Så drick ett glas vatten innan du svarar, försök fokusera på sak och inte person. Stå upp för dina åsikter, men gör det med respekt för andra.

Bli en alv – en av de goda på nätet, på stan. Var nyfiken, vetgirig, visa respekt och bidra till att även det positiva kan bli viralt.

Lästips från Anton:

[Handbok i debunkning \(vof.se\)](https://vof.se)

[Att möta informationspåverkan : handbok för journalister \(msb.se\)](https://msb.se)

[Skydd mot informationspåverkan \(webbkurs\) \(msb.se\)](https://msb.se)

Mer om dagen:

På [Länsstyrelsens webbplats](https://lansstyrelsens.se) kan du läsa om övriga programpunkter som ingick i

Färre skyddsbehövande från Ukraina

Vid halvårsskiftet får kommunerna ansvar för att ordna boende åt skyddsbehövande från Ukraina. Inför det har Migrationsverket justerat antagandet om antalet skyddsbehövande som väntas behöva hjälp med boende.

Migrationsverket bedömer nu att färre skyddsbehövande från Ukraina förväntas komma till Sverige. Det nya huvudscenariot beräknas vara 50 000 skyddsbehövande under 2022.

Detta innebär också ett minskat behov av boendeplatser. Utifrån den kommande lagstiftningen innebär det också att färre skyddsbehövande behöver anvisas till kommunerna. Migrationsverket räknar därför med att kommunerna i år kommer att behöva ordna boende åt 23 500 personer om den väpnade konflikten fortsätter på nuvarande nivå.

Migrationsverket, tillsammans med Länsstyrelserna, Arbetsförmedlingen och Sveriges Kommuner och Regioner, (SKR) har också justerat modellen för hur de skyddsbehövande ska fördelas mellan kommunerna. Större hänsyn tas till antalet nyanlända och skyddsbehövande som redan vistas i kommunen och mindre till arbetsmarknadsförutsättningarna.

Läs mer i nyheten på [Migrationsverkets webbplats](#).

Extra ändringsbudget föreslår ökat stöd till Ukraina

Regeringen presenterade den 2 juni en extra ändringsbudget med ett tredje stödpaket till Ukraina, insatser för att stötta skyddsbehövande från Ukraina och åtgärder som ska mildra de ökande drivmedels- och elpriser som påverkar bland annat jordbruk och yrkesfiske.

Regeringen föreslår att Sverige skänker ytterligare försvarsmateriel till Ukraina och även bidrar med 60 miljoner kronor till den fond som NATO inrättat i syfte att stödja Ukrainas väpnade styrkor.

Sverige har lämnat stöd till Ukraina inom det civila området genom insatser via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, EU:s civilskyddsmekanism och FN. Regeringen föreslår även att detta stöd stärks med ytterligare 100 miljoner kronor.

Ökade medel till folkbildningen föreslås för att personer från Ukraina som har beviljats uppehållstillstånd snabbt ska kunna erbjudas möjligheter att stärka sina kunskaper i svenska och om det svenska samhället.

På grund av ökade priser på drivmedel och el innehåller ändringsbudgeten också förslag om retroaktiv skattesänkning på diesel för jord-, skogs- och vattenbruk, drivmedelskompensation till privatpersoner samt ett ökat anslag för kompensationen för höga elpriser.

Läs mer på regeringens webbplats

[Extra ändringsbudget med ytterligare stöd till Ukraina - Regeringen.se](#)

[Extra ändringsbudget med stöd till jordbruket och fiskerinäringen - Regeringen.se](#)

[Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk - Regeringen.se](#)

Fler ukrainare ska kunna komma i arbete

Regeringen har beslutat om ett förslag till ändring av det nationella socialfondsprogrammet 2014–2020 med anledning av EU:s initiativ Care.

Förslaget innebär att upp till 885 miljoner kronor av kvarvarande medel inom socialfondsprogrammet ska kunna användas till insatser för att förbättra möjligheterna för ukrainare att komma i arbete

Läs mer på [regeringens webbplats](#)

50 miljoner kronor till "Svenska från dag ett"

Runtom i Sverige agerar folkbildningen för att möta den uppkomna situationen efter Rysslands invasion av Ukraina. Svenska från dag ett fyller en viktig funktion för många av dem som nu kommer från Ukraina och beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

För år 2022 föreslår regeringen därför att 50 miljoner kronor skjuts till för insatsen Svenska från dag ett.

Läs mer på [regeringens webbplats](#)

Hitta kraft i samverkan

Ett bra samspel och en god samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhället är viktig för samhällsutvecklingen, inte minst i kristider. Genom god samverkan når man längre med sina insatser och får goda effekter och resultat på kort och lång sikt i samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har, med hjälp av representanter från civila samhället och offentliga verksamheter, tagit fram en samverkansmodell för att underlätta för samverkan och samarbete. Syftet med modellen är att ge inspiration och bidra till att lära något nytt om hur samverkan kan bedrivas och fungera

– Insatser som sker i samverkan kan få bra och hållbara effekter. Vad samverkan är och ska vara, tror vi att parterna som ska gå in i samverkan bestämmer bäst själva. Samverkansmodellen är ett verktyg som kan hjälpa till att skapa just er samverkansprocess, säger Elisabet Johansson, utvecklingsledare på MUCF

Samverkansmodellen riktar sig till offentlig sektor vid samverkan med civilsamhället men kan även användas av civilsamhällesaktörer. Framför allt är tanken att den används tillsammans av parter från det civila samhället och offentlig sektor. Modellen är generell och kan anpassas efter olika verksamheters behov på lokal, regional och nationell nivå.

Läs mer om modellens olika delar och goda exempel på samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhället på MUCFs webbplats

[Samverkansmodell för offentliga aktörer och civilsamhället | MUCF](#)

[Samverkan med det civila samhället | MUCF](#)

Lyssningstips: FOI:s podcast Rapporterat

I podcasten Rapporterat fördjupar sig Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) i den forskning som bedrivs inom myndighetens verksamheter. Senaste avsnittet handlar om cyber-, informations- och IT-säkerhet.

Gästerna i avsnittet, forskaren Caroline Bildsten och forskningsingenjören David Lindahl, berättar bland annat om hur civila företag kan dras in i politiska konflikter vid cyberattacker, varför man ska vara skeptisk till lösenordshanterare och varför det är så svårt att lagföra cyberbrott.

Lyssna på podden: [Podcast - Totalförsvarets forskningsinstitut - FOI](#)

Rapport från FOI för att öka medvetenheten om hoten mot svenska allmänna val

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har tagit fram en rapport för valhandläggare och säkerhetshandläggare vid kommuner och statliga myndigheter som kan användas för att öka medvetenheten gällande hot mot allmänna val. Rapporten kan bidra till att valadministrationen höjer sin förmåga att förebygga, identifiera och hantera dessa hot.

Det svenska valsystemet är decentraliserat med manuell rösthantering och rösträkning, vilket gör systemet robust. Samtidigt förekommer det hot mot själva genomförandet av allmänna val, men också om påverkan på allmänhetens förtroende för valsystemet och väljarnas vilja och förmåga att rösta.

I rapporten ges ett underlag för utbildning och verksamhetsskyddsbedömningar gällande hot mot svenska allmänna val.

Ta del av rapporten på [FOI:s webbplats](#).

MSB ska bedöma krav och inventera befintliga skyddade utrymmen

För att skyddsnivån i hela samhället snabbt ska kunna öka vid höjd beredskap behövs information om var det finns utrymmen som kan erbjuda skydd. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har därför fått i uppdrag att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen och genomföra en inventering av dessa.

– Det är en viktig uppgift för det civila försvaret att värna civilbefolkningen. Med samlad information om var skyddade utrymmen finns kan vi på ett effektivt sätt snabbt öka skyddsnivån i hela samhället vid höjd beredskap, säger justitie- och inrikesminister Morgan Johansson.

Uppdraget ska genomföras i samverkan med kommunerna, regionerna, Trafikverket, Statens fastighetsverk, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Fortifikationsverket. Senast den 2 maj 2023 ska uppdraget redovisas till Regeringskansliet.

Läs mer i [Regeringens pressmeddelande](#).

Krissamverkan Västra Götaland - Save the date!

Den 23-24 november kommer den årliga konferensen Krissamverkan Västra Götaland genomföras på Gothia Towers i Göteborg. Målgruppen för konferensen är nyckelpersoner inom länets krisberedskap. Konferensen, som ska bidra med kunskap, kontakter och erfarenheter som stärker länets krisberedskap, arrangeras av Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Varje år lyfts ett nytt tema på konferensen och i år är temat "Västra Götaland i en föränderlig värld".

Mer information om konferensen hittar du på [Länsstyrelsens webbplats](#).

STATISTIK FRÅN MIGRATIONSVERKET

Aktuella siffror från Migrationsverket

Ansökningar

38 796 ukrainska medborgare har registrerat ansökan om skydd i Sverige sedan 24 februari. (siffror till och med den 1 juni).

50 000 personer från Ukraina väntas söka skydd i Sverige under 2022 enligt Migrationsverkets uppdaterade huvudscenario som presenterades den 3 juni.

Boende

För närvarande (1 juni) finns det 24 745 boendeplatser. Av dessa är 2 247 evakueringsplatser där kommuner bistår Migrationsverket. Belägningsgraden är 71 procent och situationen bedöms som stabil.

Ansökningar enligt massflyktsdirektivet och asyl med anledning av kriget i Ukraina

Senaste siffrorna hittar du på [Migrationsverkets statistiksida](#). Där finns också veckostatistik över inskrivna per kommun.

Om nyhetsbrevet

Med det här nyhetsbrevet vill Länsstyrelsen Västra Götaland bidra till samordning och samverkan genom att brett dela viktig information, sprida goda exempel och på olika sätt spegla det arbete som pågår i länet.

[Prenumerera på *Läget i länet*](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)
[Avregistrera prenumeration](#)

Följ oss i sociala media

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Länsstyrelsen
Västra Götaland